

Kartlegging av naturverdier i Stasjonsveien på Rotnes i Nittedal

Hertzberg, M.K., Olberg, S. & Olsen, M.

Ekstrakt

BioFokus har på oppdrag for Oxer Eiendom Asker Panorama kartlagt naturverdier i Stasjonsveien på Rotnes i Nittedal, i forbindelse med omregulering av tomta. Det ble ikke registrert noen viktige naturtyper i området. Bortsett fra noen mindre skogteiger med liten verdi, består planområdet for det meste av ei hogstflate.

Nøkkelord

Naturverdier
Biologisk mangfold
Rødlistearter
Fremmedarter
Nittedal
Omregulering

Omslag

Foto: Området består i hovedsak av en hogstflate.
Stefan Olberg

ISSN: 1893-2851

ISBN: 978-82-8209-584-6

BioFokus-notat 2017-17**Tittel**

Kartlegging av naturverdier i Stasjonsveien på Rotnes i Nittedal

Forfattere

Hertzberg, M.K., Olberg, S. & Olsen, M

Dato

15. mai 2017

Antall sider

10 sider

Refereres som

Hertzberg, M.K., Olberg, S. & Olsen, M.
2017. Kartlegging av naturverdier i Stasjonsveien på Rotnes i Nittedal. BioFokus-notat 2017-17. Stiftelsen BioFokus. Oslo.

Publiseringstype

Digitalt dokument (Pdf). Som digitalt dokument inneholder dette notatet "levende" linker.

Oppdragsgiver

Oxer Eiendom Asker Panorama

Tilgjengelighet

Dokumentet er offentlig tilgjengelig.
Andre BioFokus rapporter og notater kan lastes ned fra:
<http://lager.biofokus.no/web/Litteratur.htm>

BioFokus: Gaustadalléen 21, 0349 OSLO

E-post: post@biofokus.no Web: www.biofokus.no

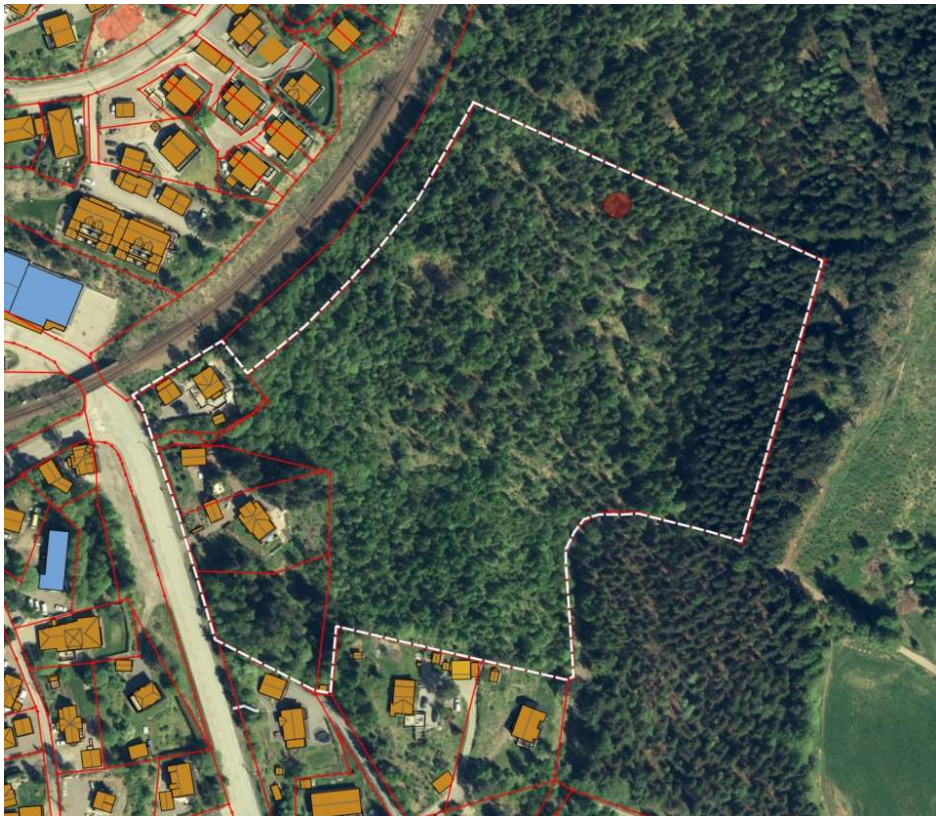
Innhold

Bakgrunn	4
.....	4
Metode	4
Kriterier for utvelgelse av viktige naturtyper	5
Verdisetting	5
Naturmangfoldloven	6
§ 8. (kunnskapsgrunnlaget)	6
§ 9. (føre-var-prinsippet)	6
Resultater	7
Oppsummering/konklusjon	10
Litteratur	10

Bakgrunn

BioFokus har på oppdrag fra Oxe Eiendom Asker Panorama kartlagt naturverdier på en tomt på Rotnes i Nittedal kommune i Akershus (figur 1). Oppdraget ble forespurgt av Hans Petter Semlitsch. Prosjektkoordinator for oppdraget har vært Stefan Olberg. Stefan Olberg, Marte Olsen og Maria K. Hertzberg har stått for feltarbeid, og Maria K. Hertzberg for sammenstilling av dette notatet.

Bakgrunnen for oppdraget er planlagt omregulering av tomta til boligbebyggelse. Planområdet er på ca. 35 mål og omfatter en snauhogd flate med noen halvgamle, gjenstående enkelttrær av furu, samt to små skogspartier. Området grenser til skog, boligområder eller annen sterkt bearbeidet mark.

Figur 1: Kart over planområdet (stiplet hvit strek) inntegnet av BioFokus etter plantegninger laget av Oxe Eiendom Asker Panorama. Den røde prikken nordøst i planområdet er lokaliteten for ospegadden.

Metode

Arbeidet har omfattet kartlegging av områder som er spesielt viktige for bevaring av biologisk mangfold (prioriterte naturtyper) etter DN håndbok 13 (Direktoratet for naturforvaltning 2007). Tilgjengelige naturdatabaser og litteratur er gjennomgått for å samordne eksisterende kunnskap om området. Dette gjelder i første rekke Miljødirektoratet sin Naturbase (Naturbase 2017) og Artsdatabankens Artskart (Artsdatabanken 2017).

Kriterier for utvelgelse av viktige naturtyper

Følgende kriterier er viktige ved utvelgelse av viktige naturtyper:

- Naturtypers sjeldenhet i landskapet
- Forekomst av viktige nøkkelementer
- (Gode) forekomster av signalarter eller rødlistede arter
- Områdets topografiske og geografiske plassering
- Områdets evne til å fylle en funksjon for bevaring av biologisk mangfold

Verdisetting

Verdisetting representerer en innbyrdes rangering av det biologiske mangfoldet. Denne verdien gjenspeiler en vurdering av dagens tilstand. Ut over dette er det også interessant å vurdere det framtidige potensialet for biologisk mangfold under gitte omstendigheter. Disse omstendighetene kan f.eks. være fri utvikling av gammel skog eller videre skjøtsel av slåtteeenger eller naturbeitemark; tiltak som vil opprettholde eller ytterligere forbedre betingelsene for et rikt biologisk mangfold i naturtypen. Verdisettingen baserer seg på direkte betydning for bevaring av det biologiske mangfoldet, og ikke bruksverdier av mangfoldet til forskning, undervisning, friluftsliv, næringsinteresser o.l. Rangeringen bygger på følgende overordnede prinsipper:

- Naturtyper og arter som er sjeldne er viktigere objekter for forvaltningen enn de som er vanlige.
- Naturtyper og arter som er i tilbakegang er viktigere objekter for forvaltningen enn de som har stabile forekomster eller er i framgang. Verdisetting av utvalgte områder følger DN-håndbok 13 og brev fra DN av 03.06.1999 om verdisseting av lokalt viktige områder, C-områder. Systemet har tre verdikategorier: Svært viktig - A, Viktig - B og Lokalt viktig - C.

DN gir følgende kriterier for rangering av lokaliteter innen en naturtype:

- Størrelse og velutviklethet
- Grad av tekniske inngrep
- Forekomst av rødlistearter
- Sjeldne utforminger (nasjonalt og regionalt). DN-håndbok 13 legger opp til et rigid system der artsfunn i visse rødlistekategorier automatisk skal gi naturtypen A- eller B-status. Rødlistekategorier følger den siste utgaven av den norske

rødlista (Henriksen og Hilmo 2015). I tillegg til hovedretningslinjene i håndbok 13, bruker BioFokus erfaring og skjønn i verdisettingen.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven legger føringer for hvordan naturens mangfold skal tas hensyn til ved ulike typer planlagte tiltak (Naturmangfoldloven). Nedenfor er paragraf 8-10 under kap. II (alminnelige bestemmelser om bærekraftig bruk) listet og hver paragraf er kommentert med utgangspunkt i BioFokus sin rolle i planprosjektet.

§ 8. (kunnskapsgrunnlaget)

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

- Vitenskapelig kunnskap kan være vanskelig å definere, men BioFokus baserer bl.a. sine vurderinger på den norske rødlisten for truede arter (Henriksen og Hilmo 2015), rødlisten for truede naturtyper (Lindgaard og Henriksen 2011), Artsdatabankens oversikt over alle norske arters utbredelse (Artsdatabanken 2017) og Miljødirektoratet sin oversikt over prioriterte og utvalgte naturtyper, informasjon om vilt, samt prioriterte arter (Miljødirektoratet 2017). I tillegg finnes det store mengder informasjon fra biologiske undersøkelser gjennom flere tiår som vi bruker aktivt i våre vurderinger.
- BioFokus kartlegger arts mangfoldet og dokumenterer dette gjennom Artskart sine løsninger.
- Vi avgrensner og verdivurderer naturtyper i henhold til DN håndbok 13.

§ 9. (føre-var-prinsippet)

Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak.

- Det vil ikke være mulig i løpet av en enkelt undersøkelse å få en fullstendig oversikt over alle biologiske verdier i et utredningsområde. BioFokus bruker derfor faglig skjønn for å avveie hvor detaljerte undersøkelsene trenger å være, samt bruker vår kunnskap om økologiske sammenhenger ved avgrensning og verdisetting av naturtyper, samt når konsekvensene av konkrete tiltak skal vurderes. Vi angir i rapporten noe

om usikkerheten knyttet til registreringene om denne usikkerheten er akseptabel eller ikke. Vi vil foreslå tilleggskartlegginger dersom usikkerheten er for stor.

Resultater

Planområdet ble befart av Maria K. Hertzberg, Stefan Olberg og Marte Olsen den 08.05.2017. Det var oppholdsvær og bart. Det var fra før av ikke avgrenset noen naturtyper eller påvist noen rødlistede arter innenfor undersøkelsesområdet (Miljødirektoratet 2017, Artsdatabanken 2017). Feltarbeidet ble gjort såpass tidlig på året at bare deler av karplantemangfoldet er fanget opp. Det ble registrert noen karplantearter innenfor planområdet, men dette var trivielle arter uten spesiell forvaltningsmessig interesse. Skogsområdene som ble befart inneholdt noen større trær av furu, gran og bjørk, men ikke av så store dimensjoner at de har noen spesiell naturverdi (figur 2). Skogtypen er for det meste blåbærgranskog med innslag av noen lågurtarter som fingerstarr og liljekonvall. Planområdet består for det meste av ei snauhogd flate bevokst med diverse gjengroingsarter (figur 3 og 4). Siste hogst ble foretatt for et par år siden, og det var da i all hovedsak ung løvskog vokst opp på eldre hogstflate som ble hogd. Ei stående død osp (figur 5, og prikk i figur 1) med tydelig stokkmaurangrep og mange spettehull var det eneste av interesse som var å finne innenfor planområdet. Ospetrær kan ha stor verdi for en rekke spettearter, og stående døde ospetrær på hogstflater kan være viktige for en rekke vedlevende biller (Sverdrup-Thygeson & Ims 2005). Treet komme sannsynligvis til å falle overende innen kort tid.

Innenfor området finnes det spredte forekomster av den svartelistede arten rødhyll (*Sambucus racemosa*), en art som gjerne kommer opp på hogstflater. Denne arten er innført til Norge og regnes som en stor trussel mot det biologiske mangfoldet. Arten har fått statusen «høy risiko» (HI) på den norske svartelista (Gederaas m.fl. 2012). Av andre svartelistede arter ble et par små planter er vinterkarse (*Barbarea vulgaris*, SE) observert. Eventuell fjerning av svartlistede arter eller jordmasser med frø/planterester må gjøres med varsomhet for å hindre spredning.

Figur 2. Gjenværende skogareal sørvest i området. Foto: Stefan Olberg.

Figur 3. Deler av hogstflaten med noen gjensatte furuer (frøtrær). Foto: Stefan Olberg.

Figur 4. Deler av hogstflaten. Foto: Stefan Olberg.

Figur 5. Ospegadd med stokkmaurangrep og spettehull. Foto: Stefan Olberg.

Oppsummering/konklusjon

Konsekvensvurdering av planlagte tiltak har ikke vært en del av BioFokus sitt oppdrag, og det er derfor kun gitt en beskrivelse av påviste naturverdier i planområdet. Det gis derfor kun en kort omtale og vurdering av områdets eventuelle naturverdier.

Det ble ikke registrert noen arter eller naturtyper som etter naturmangfoldloven regnes som truet i denne kartleggingen (Lovdata 2017) og ingen viktige naturtyper ble avgrenset. Planområdet består for det meste av ei snauhagd flate, med noe skog sørvest og nordvest i området. Noen svartelistede arter ble funnet, ved fjerning av disse må man påse riktig behandling av massene for å forhindre spredning.

Litteratur

- Artsdatabanken & GBIF Norge, 2017. Artskart, internettportal for artssøk.
<http://artskart.artsdatabanken.no/Default.aspx>
- Direktoratet for Naturforvaltning 2007. Kartlegging av naturtyper – Verdisetting biologisk mangfold, rev. utg. DN-håndbok 13.
- Gederaas, L., Moen, T.L., Skjelseth, S. & Larsen, L.-K. (red.) 2012. Fremmede arter i Norge – med norsk svarteliste 2012. Artsdatabanken, Trondheim.
- Henriksen, S. og Hilmo, O. (red.) 2015. Norsk rødliste for arter 2015. Artsdatabanken, Norge.
- Lindgaard, A. og Henriksen, S. (red.) 2011. Norsk rødliste for naturtyper 2011. Artsdatabanken, Trondheim.
- Miljødirektoratet 2017. Naturbase, internett. <http://kart.naturbase.no/>
- Lovdata 2017. Naturmangfoldloven. *Lov av 19. juni 2009 nr. 100*. Hentet fra <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2009-06-19-100>
- Sverdrup-Thygeson, A. & Ims, R.A. 2005. Tresatt impediment og livsløpstrær av osp på hogstflater. Effektive tiltak for artsmangfoldet i norsk skog? - NINA Rapport 71. 56 pp.

BioFokus er en ideell stiftelse som skal tilrettelegge informasjon om biologisk mangfold for beslutningstakere, samt formidle kunnskap innen fagfeltet bevaringsbiologi. BioFokus ønsker å bidra til en kunnskapsbasert forvaltning av norsk natur.

En kunnskapsbasert forvaltning forutsetter god dokumentasjon av de arealene som skal forvaltes. BioFokus legger derfor stor vekt på feltarbeid for å sikre oppdaterte og relevante data om botanikk, zoologi, økologi, samt avgrensning og verdisetting av områder.

Høy kompetanse er en forutsetning for å kunne registrere og presentere biologisk mangfold-data på en god måte. BioFokus sine medarbeidere er derfor godt skolert innenfor en rekke artsgrupper og har en bred økologisk forståelse for de ulike naturtypene som de arbeider med, det være seg skog, kulturlandskap eller ferskvann. Digitale verktøy som databaser, GIS og bilde-behandling er viktige redskaper i vårt arbeid for å anskueliggjøre naturverdier på en best mulig måte.

Stiftelsen utgir to digitale rapportserier som heter BioFokus-rapport og BioFokus notat,
<http://www.biofokus.no/Publikasjoner/publikasjoner.htm>